

Prædiken i forbindelse med Sædden kirkes jubilæum søndag den 5. august 2018

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Matthæus: Jesus sagde: »Men hvad skal jeg sammenligne denne slægt med? Den ligner børn, der sidder på torvet og råber til de andre: Vi spillede på fløjte for jer, og I dansede ikke; vi sang klagesange, og I sørgede ikke. For Johannes kom, han hverken spiste eller drak, og folk siger: Han er besat. Og Menneskesønnen kom, han både spiser og drikker, og folk siger: Se den frådser og dranker, ven med toldere og syndere!« Dog, visdommen har fået ret ved sine gerninger. Da begyndte Jesus at revse de byer, hvor de fleste af hans mægtige gerninger var sket, fordi de ikke havde omvendt sig: »Ve dig, Korazin! Ve dig, Betsajda! For hvis de mægtige gerninger, der er sket i jer, var sket i Tyrus og Sidon, havde de for længst omvendt sig i sæk og aske. Derfor siger jeg jer: Det skal gå Tyrus og Sidon tåleligere på dommens dag end jer. Og du, Kapernaum, skal du ophøjes til himlen? I dødsriget skal du styrtes ned! For hvis de mægtige gerninger, der er sket i dig, var sket i Sodoma, havde den stået den dag i dag. Derfor siger jeg jer: Det skal gå Sodomas land tåleligere på dommens dag end dig.« [Matthæusevangeliet 11,16-24](#)

Evangeliet er et glædeligt budskab, men Jesu egne ord er ofte karske og hårde, som i dag, hvor han spyr sin dom ud over byerne Betsajda, Korazin og Kapernaum. Jesus taler her bryskt til sine landsmænd. Dommen ramte dem hårdere end den skæbne de sagnagtige byer Sodoma og Gomorra fik tildelt. De blev, sådan som det fortælles i Første Mosebog, ramt af svovl og ild, totalt ødelagt og endte som ruiner (1 Mos 19,33).

Står Jesu hårde tale umiddelbart i modsætning til det, vi forstår ved evangeliets glædelige budskab, så kan ordene desuden forekomme temmelig upassende på en dag, som denne, en festdag, hvor vi fejrer Sædden kirkes fyrré år.

Her i dag skal og vil vi jo gerne koncentrere os om at fejre det, at der står en kirke her. Vi vil glæde os over og minde hinanden om, at mennesker her i området viste rettidig omhu og lod denne kirke bygge for fyrré år siden.

De så, hvordan en landsby voksede og blev til en selvstændig bydel, hvorfor der naturligvis også skulle bygges en kirke. Her bor i dag i sognet over 10.000 mennesker, og her er der god brug for kirken til både de store handlinger i livet: dåb, konfirmation, vielse og begravelse. Og her er der bygget et godt hus, hvor vi kan samles og bliver mindet om, hvad vores liv og fællesskab med hinanden bygger på: Guds godhed, hans kærlighed og nåde.

✠

Jesu hårde ord er imidlertid altid på sin plads, og de er til stadighed – selv om det måske kan lyde mærkeligt - også en vigtig del af evangeliets glædelige budskab.

Dommen over byerne Betsajda, Korazin og Kapernaum og Jesu kritik af sin samtids slægt skal derfor ikke for let skubbes til side med en bemærkning om, at det bare

er en gammel og nu irrelevant historie. Jesu ord retter sig til stadighed mod sine tilhørere, og vi skal, når vi hører ordene i dag også føle os ramt.

En del af det glædelige budskab - det, vi hører her i kirken – er, at menneskets egoisme og vores ofte manglende evne til at forbinde ord med handling bliver spiddet.

Jesu ord i dag sætter desuden fingeren `spot on´ på den selvtilstrækkelighed og trang til at pege fingre af andre, der alt for let præger vores menneskelige fællesskab. Vi er, siger Jesus, som børn, der sidder på torvet og klager over, at alle andre ikke lige spiller, som vi ønsker det, og gør, som vi vil, de skal.

Evangeliet er ét, men det har altså ligesom to sider, er lige del afsløring og opbygelse af mennesket og de menneskelige fællesskaber.

De hårde afslørende ord skal dog altid høres under glædens og håbets fortegn, sådan som det også blev tydeliggjort i det grundstendokument, som blev lagt her i kirken, da den blev bygget. Dokumentet sluttede med en tak til Gud og med en central linie fra Johannesevangeliets indledning: *"Og lyset skinner i mørket, og mørket fik ikke bugt med det". (Joh 1, 5)*

⌘

Da man begyndte kirkesagen her i sognet – mange år tidligere - indledte man protokollen også med et bibelsted, med vers fra Salme 127 i Det gamle Testamente:

*"Dersom Herren ikke bygger huset,
da arbejder de forgæves, som bygger derpå". (Sl 127,1)*

I den nyeste oversættelse lyder det lidt mere mundret:

*"Hvis ikke Herren bygger huset,
Arbejder bygmestrene forgæves"*

Der ligger en vigtig og nødvendig indrømmelse i disse ord. En underforstået dom, kan man også sige, som ligger i god forlængelse af Jesu hårde ord i dag:

Der skal murere, tømrer og andre håndværker til for at bygge en kirke, og det kræver en menighed og borgere, engagerede præster og andre kirkefolk, gejstlige som læg. Det kræver et godt bureaukrati, offentlige myndigheder og et politisk system som kan hjælpe et sådant byggeprojekt på vej.

Men, som salmisten skriver, det er ikke bare gjort med det. Dersom Gud ikke bygger huset, og huset ikke bliver til en kirke for en gudstjenestefejrende menighed, samlet om evangeliet, budskabet om Jesu fødsel, død og opstandelse, så kan det være det samme.

Uden samling om indholdet, uden koncentration om det egentlige, uden Guds nærvær, bliver selv den flotteste kirke kun til en tom kulisser.

Salmedigteren Karl Laurids Aastrup sætter det på spidsen i den salme, som vi skal synge til sidst her i dag, salmen *Herrens kirke er på jord* (DDS 352). En salme skrevet i 1936. I denne salme skal vi synge, at Guds kirke på jord er og opstår kun, 'hvor Gud det vil'. Der, hvor Gud sender "kraftens Ånd med nådens ord", dvs. der hvor evangeliets budskab om den korsfæstede og opstandne Kristus lyder.

Aastrup sætter i salmen et meget skarp modsætning op mellem Gud og menneske, og minimerer menneskets muligheder for selv og ved egen kraft at skabe kirke: "ingen helgen kan det fremme/ ingen gør et gran dertil". Hårde domsagtige ord, som tydeliggør begrænsningen i, hvad vi mennesker kan, magter og evner af os selv.

✠

Men disse hårde ord skal, som nævnt, altid høres under glædens fortegn, og det, at vi er uperfekte mennesker skal ikke handlingslamme os. Gud lader ikke sit ord lyde og sin ånd være midt i blandt os, bare for at stille os nøgne, kue og latterliggøre vores virke og færd. Tværtimod!

Den almægtige Gud ønsker ikke bare at udstille, hvor småt det står til hos os. Tværtimod. Hans anliggende med at sende sin søn og give os del i sin kraft og nåde, er den stik modsatte.

Han vil vække troen og håbet i os, vække takken i os og få os til at gribe ud efter hinanden. Han ønsker at vække en kærlighed og et mod i os til at elske, fordi deri er livet.

Gud hjælpe os dertil!

Og det ske i Jesu navn.

✠

Det er ikke så længe siden, at jeg var på visitats her i kirken, dvs. jeg var med til gudstjenesten, vi drak kirkekaffe og jeg mødtes efterfølgende med menighedsrådet og personale.

Jeg fik den dag et godt indblik i et stort og rigt sogn. Denne kirke er en bygning, som danner rum for ikke blot søndagens gudstjeneste, men for en bred vifte af aktiviteter gennem ugen.

Selve kirken og de tilstødende rum giver mange muligheder for fællesskab. Kirken her er og har alle muligheder for at være og at blive en vigtig del af livet her i sognet.

Der er en menighed, og der er præster og medarbejdere, som med flid og engagement, samles og arbejder her. Og der er et menighedsråd som også gerne vil arbejde for at skabe gode rammer for kirkelivet.

Sædden er samtidigt i et sogn med en høj medlemsprocent, her er mange dåb og konfirmander.

Jeg har fået et klart indtryk af, at det er et godt sted at være, og der er derfor også al god grund til at glæde sig over det, som her finder sted – og det vil vi så også gøre her i dag, glæde os over at kirken nu har stået i fyrré år og at det på mange måder er et velfungerende sogn.

¤

Men så alligevel er der jo også altid grund til eftertanke og selvransagelse.

Især en efterfølgende bemærkning fra en af præsterne her ved kirken har jeg taget med mig. Han sagde, som jeg husker det: "Det var dejligt med dit besøg, men jeg havde måske forventet mig flere visioner fra din side, hvad vi skal og hvor vi skal hen".

Bag dette ønske ligger ikke, tænker jeg en fornemmelse af, at biskop eller provst, skal været et særligt orakel. Men udover den fornemme opgave, der for en biskop ligger i at være på visitats og lytte sig til, hvad der rører sig i et sogn, hvordan kraftens ånd og nådes ord er tilstede her, så skylder vi naturligvis også at fortælle hinanden, hvad ligger os på hjertet og hvad vi ser af muligheder.

Og bag ordene ligger så måske også den stadige anfægtelse, som vi må gøre os som menighed og som præst, som provst og biskop, - og det uanset hvor velfungerende et sted er - at opgaven med at forkynde evangeliet aldrig bliver færdig. Den fortsætter så længe vi er mennesker på jorden. Her, hvor vi ofte famler os frem, rammes af usikkerhed og føler os utilstrækkelige i vores uperfekte liv.

Og hvordan er det så, at vi bedst fremmer evangeliets forkyndelse og er kirke i dag?

Det sker ved, at vi holder gudstjeneste sammen, og vi som præster virkelig bestræber os på at bringe Guds ord ud, så glæden, troen og håbet må vokse i os. Det kan ikke måles eller vejes, men det kræver stadig flid, eftertanke og fantasi.

Et er, hvad vi så samles om her i huset, men det er ikke mindre vigtigt, at vi hver især bringer det kristne menneskesyn frem overalt, hvor vi går og kommer. Evangeliet gør os små i forhold til Gud, men gudsforholdet sætter os samtidigt fri og forpligter os på hinanden.

¤

Jeg har denne sommer læst tidligere udenrigsminister Per Stig Møllers bog *De fire isbjerge*, om verdens største udfordringer: demografien, økonomien, økologien og demokratiet. Alle fire konkrete udviklingstendenser, som er under pres.

I en vis forstand er der her tale om udfordringer, som kræver handlekraft og mod af vores politikere. Her er tale om udfordringer, som kræver løsninger, der rækker ud over en valgperiode. Det gælder sådan set alle fire områder: den demografiske, den økonomiske, den økologiske og den demokratiske udvikling. Og jeg vil heller ikke være i stand til at gennemskue om nu den ene eller det andet parti har det helt rigtige svar til løsning på disse store globale udfordringer.

Men da evangeliet har med hele vores liv at gøre, lyder fordringen til os, at vi ikke kan stikke hovedet i busken. Vi skal tage stilling og handle i ansvar og tro. Handle ikke blot med udgangspunkt i os selv, men altid tage udgangspunkt i det forhold, at livet er en gave og at jeg som menneske har ansvar for andet og mere end blot min egen lille matrikel.

Lad mig tage et enkelt eksempel fra Per Stig Møllers bog. Under gennemgangen af økonomien hudfletter den konservative politiker – som jo om nogen hylder markeds kræfterne – den stigende grådighed i samfundet.

Hvorvidt vi arbejder for pengene og om hvorvidt mere i løn får os til at arbejde mere skal jeg ikke kunne sige – og jeg skal ikke her gå ind i en debat om hvilke incitamenter, der virker mest befordrende for vi menneskers arbejdsindsats. Det er der andre, der ved mere om.

Blot ved jeg, at vi mennesker er tvetydige størrelser, der let bliver griske og ofte tænker på os selv: Først mig.

At spidde denne menneskelige egoisme er altid en opgave, også her i kirken. Her skal vi mennesker revses for vores egensind, for den synd, som grådighed er.

Her kan vi ikke nøjes med at sige, at jo griskhed findes, og den er bundet til menneskets natur, er et resultat af menneskets biologiske overlevelsesinstinkt.

Og omvendt kan det heller aldrig blot her i dette rum ende i en fordømmelse af vores grådighed som udtryk for moralsk fordærv. Nej, afsløringen og hudfletningen af os, af f.eks. vores griskhed følges af et kald, et kald til at vende om og virke for det fællesskab, den verden vi lever i og deler med hinanden.

Udgangspunktet er, at som Gud har elsket os skal vi værne om hinanden, tænke på andre end sig og ikke nøjes med at skrabe til os.

Du og jeg, ja os alle, vi er del af en gudsskabt og gudselsket verden, så virk og lev i den ånd.

Gud hjælpe os dertil!

I Jesu navn. Amen